

Seat No. : _____

MA-228

May-2025

M.Ed., Sem.-II

A004 : Methods of Educational Research

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ-1

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 20
 - (1) ગુણાત્મક સંશોધનની વ્યાખ્યા અને અર્થ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
 - (3) ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક સંશોધનના તબક્કાઓ સમજાવો.

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 10
 - (1) ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક સંશોધન વચ્ચેના તફાવતની ચર્ચા કરો.
 - (2) ઐતિહાસિક પદ્ધતિના ખ્યાલ અને મહત્ત્વ વિશે સમજાવો.
 - (3) ઐતિહાસિક સંશોધનના સ્ત્રોતો અને મર્યાદાઓ જણાવો.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5
 - (1) વર્ણનાત્મક પદ્ધતિના બે ઉપયોગો જણાવો.
 - (2) વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિની માત્ર બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (3) કોઈપણ બે પ્રકારના વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિના નામ જણાવો.
 - (4) પ્રાયોગિક પદ્ધતિની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (5) ચલની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ-2

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 20
- (1) ચલના પ્રકારોને વિગતવાર સમજાવો અને ઉદાહરણ આપો.
 - (2) નમૂનાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને મહત્ત્વ વિશે ઊંડાણપૂર્વક સમજાવો.
 - (3) નમૂના લેવાની તકનીકની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ વિશે ચર્ચા કરો.
4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો : (કોઈપણ બે) 10
- (1) ઉત્કલ્પનાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (2) પૂર્વધારણાના પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો.
 - (3) સારા સંશોધન પ્રશ્નોની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5
- (1) વ્યાપવિશ્વનો અર્થ આપો.
 - (2) સારી ઉત્કલ્પનાની માત્ર ઔપચારિક સ્થિતિ જણાવો.
 - (3) શૈક્ષણિક સંશોધનમાં ઉત્કલ્પનાના કોઈપણ બે ઉપયોગો જણાવો.
 - (4) પરતંત્ર ચલ એટલે શું ?
 - (5) સ્વ-સંકલ્પના પર એક શૂન્ય ઉત્કલ્પના તૈયાર કરો.
-

Seat No. : _____

MA-228

May-2025

M.Ed., Sem.-II

A004 : Methods of Educational Research

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

SECTION-1

1. Answer any **two** out of **three** from the following question, write each answer in about **750** words : **20**
 - (1) Discuss about the definition and meaning of Qualitative Research.
 - (2) Explain the characteristics of Qualitative and Quantitative Research.
 - (3) Explain the stages of Qualitative and Quantitative Research.

2. (A) Answer any **two** out of **three** from the following question, write each answer in about **125** words : **10**
 - (1) Discuss difference between Qualitative and Quantitative Research.
 - (2) Explain about the concept and importance of Historical Method.
 - (3) State the sources and limitations of Historical Research.

- (B) Answer the following questions in short : **5**
 - (1) Give two uses of Descriptive Method.
 - (2) Give only two limitations of Descriptive Research Method.
 - (3) State Names of any two types of Descriptive Research Method.
 - (4) State any two limitations of Experimental Method.
 - (5) Give the definition of Variable.

SECTION-2

3. Answer any **two** out of **three** from the following question, write each answer in about **750** words : **20**
- (1) Explain types of variable in detail and give the example.
 - (2) Explain in-depth about the meaning, definition and importance of Sample.
 - (3) Discuss about the main features of sampling technique.
4. (A) Answer any **two** out of **three** from the following question, write each answer in about **125** words : **10**
- (1) Explain the meaning, definition and importance of Hypothesis.
 - (2) Discuss about the types of hypothesis.
 - (3) State the characteristics of good Research Questions.
- (B) Answer the following questions in short : **5**
- (1) Give the meaning of Universe.
 - (2) Give only a Formal condition of good hypothesis.
 - (3) State any two uses of hypothesis in Educational Research.
 - (4) What is dependent variable ?
 - (5) Frame one Null hypothesis based on Self-Concept.
-